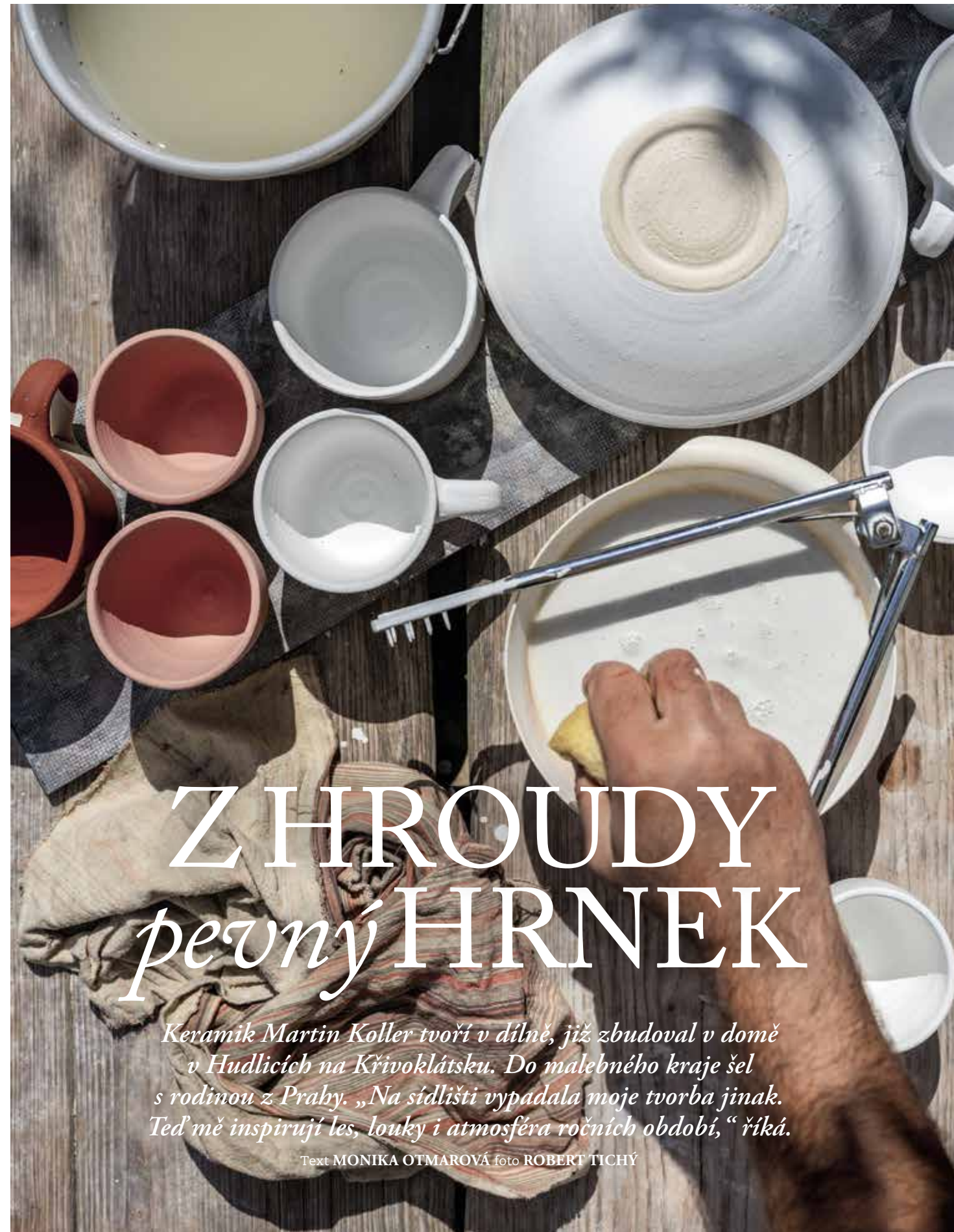

Z HROUDY *pevný* HRNEK

Keramik Martin Koller tvoří v dílně, již zbudoval v domě v Hudlicích na Křivoklátsku. Do malebného kraje šel s rodinou z Prahy. „Na sídlišti vypadala moje tvorba jinak. Teď mě inspiřují les, louky i atmosféra ročních období,“ říká.

Text MONIKA OTMAROVÁ foto ROBERT TICHÝ

Foto: Robert Tichý

*Jakmile počasí dovolí, promění se
hudlická zahrada v improvizovanou
keramickou dílnu. Je tu umístěna
i venkovní pec na dřevo.*

I v malém prostoru dílny autor dokáže dělat velké věci.

Svlastní dílnou ve svém novém domě se po pár letech mimo obor vrátil k řemeslu a získal i odvahu tvořit podle sebe. „Začal jsem dělat jednoduché věci, což před deseti lety nebylo běžné. Keramika byla hodně zdobná, s květinovými či zvířecími motivy. Jednoduchost se začala objevovat později,“ míní Martin Koller. Jeho inspirace pramení právě z přírody, z jejích tvarů, struk-

Do Kollerovy dílny se lidé rádi vracejí kvůli keramice i atmosféře. To autora těší stejně jako chvála na trzích.

tur, procesů. „Když točíte na kruhu, hlína se postupně otevírá a rozvíjí, jako když v přírodě rostou listy, kvetou rostliny. Nejdřív je poupě, pak se rozevře květ... Jde o podobnou dynamiku,“ popisuje. Když počasí přeje, tvoří i venku. Glazuje pod širým nebem, na zahradě má vysokou pec na dřevo. Vedle pak i elektrickou pec v dílně. Obě technologie se tu vhodně doplňují.

CESTA K ŘEMESLU

Keramika chytla muže se šumavskými kořeny v pubertě. „Líbila se mi práce se dřevem, fotografie, divadlo... zrovna se konala výstava keramika a sochaře Jana Kutálka, který byl trochu samorost, tvořil jinak než ostatní. Dělal pohádkově barevné věci, které si páčil v plynové peci. To mě oslovilo,“

vysvětluje keramik. Náhoda chtěla, že strýc znal keramickou školu v Bechyni, kam Martin nastoupil. „Přešel jsem z elektrotechnické školy na technologii keramiky na SPŠK Bechyně. Prostředí bylo fajn, přátelské. Rád na tu dobu vzpomínám,“ podotýká Martin. Než založil vlastní dílnu, prošel jinými a věnoval se i odlišným profesím. „Pokud se jedná o samo řemeslo, člověk se nejvíc učí praxí,“ připomíná vysoký sympaták, když servíruje kávu do hrnků své výroby, údajně ne zrovna povedených. „Doma používám hlavně věci, které se až tak nevydařily. Je v nich potenciál, nápad, který jsem nedotáhnul, ale z nedokonalosti často pramení inspirace. Dokonalost je mrtvá. Jedno taoistické přísloví říká: Dálejš všechno na sedmdesát procent, zbylých třicet dává →

Foto: Robert Tichý

Vycentrovaná hlína na kruhu (nahore), její postupné tvarování a zvedání stěn. Tak vzniká nejen každý hrnek, ale i váza nebo další nádoby... (vpravo).

V jednoduchosti vidí keramik krásu, lehkost, nadčasovost. Martinovy výrobky vznikající pod širým nebem lze koupit na trzích i v e-shopu Keramikakoller.cz.

Akt glazování je jedním z kroků tvorby hezkých a užitečných věcí pro ty, kdo je ocení. Tím si Martin plní své životní přání.

Na tvar a strukturu dává autor největší důraz. Co výrobek, to originál.

Zátiší v elektrické peci. Uložené nádoby jsou v různých fázích výroby.

„Na mojí práci je nejlepší, že mě baví. Živím se rukama a dělám věci po svém. Potřebuju svobodu,“ říká umělec.

možnost proměny, objevení něčeho nového,“ usmívá se tvůrce.

OD HLÍNY K VÝPALU

Martin pracuje s kameninou i porcelánem. Hlínu kupuje v prodejnách pro keramiky, porcelán vozí z fabriky v Dubí. Každý kus začíná důkladnou přípravou materiálu. „Ve staré Číně učedník několik let jen zpracovával hlínu, než ho zkušenější pustili k další práci,“ tvrdí a soustředěně vhadzuje hroudu na střed kruhu. Vycentruje ji, prstem vytvoří otvor, který rozšiřuje. Tvar roste v jeho rukou, až je hotový kus připraven k dalším krokům. „Po zaschnutí otočím výrobek dnem vzhůru a kovovým očkem obtočím dno. K hrnkům přidělám ouška, i když teď jsou v módě spíš malé šálky bez oušek, třeba

na espresso. Konvičkám dávám hubičky a víčkům úchyty,“ popisuje dál. Po plném zaschnutí se výrobky vypálí na nízkou teplotu, následné glazování probíhá politím či namáčením. Přichází zlatý hřeb procesu: finální výpal. Kamenina a porcelán jsou ušlechtilé materiály, pálí se na vyšší teplotu. „Pálím na 1300 °C v elektrické peci, nebo na přímém ohni ve venkovní peci na dřevo. Na výsledku je to znát,“ přiznává keramik.

V BISTRECH I DOMA

Výrobky Martin prodává i na farmářských trzích, na pražské Náplavce, náměstí Jiřího z Poděbrad... Právě tam si jeho keramiky všiml manažer karlínské restaurace Eska. „Od té doby jsem s nimi spolupracoval. Skrze ně se moje nádoby dostalo k dalším šéfkucha-

řům,“ vzpomíná. Keramika Koller dnes slouží řadě podniků; ochutnat nápoje i jídlo z nádobí, které vzniklo Martino-vými rukama, lze v pražských bistrech Karel, Kafe na stole, Dalejka, Letka, Alma, The Bowls, Zelený pokoj, ale i v bratislavských Fach, Etapa... Tvůrce užité keramiky dává i šanci kouknout do svého světa, v květnovém dni otevřených dveří. „Udělám zahradní kavárnu s občerstvením, lidi si prohlížejí dílnu, zkoušejí práci s hlínou, koupí keramiku, debatují... Je to fajn,“ uzavírá Martin. ♡

Foto: Robert Tichý

„Když mám dobrou náladu a v rádiu hraje dobrá muzika, čas u práce uteče. Můžu si organizovat den podle sebe. A není-li tolik zakázek, tvořím dopředu,“ popisuje Martin Koller.

